

**ZOOLOGICKÝ PRŮZKUM
PŘÍRODNÍ PAMÁTKY CIDLINSKÝ HŘEBEN**

VYBRANÉ SKUPINY BEZOBRATLÝCH

2013, 2017

OBSAH

1. ÚVOD.....	3
2. MATERIÁL A METODY.....	3
3. VÝSLEDKY.....	6
3.1 Pavoukovci (<i>Arachnida</i>).....	6
3.2 Motýli (<i>Lepidoptera</i>).....	6
3.3 Vážky (<i>Odonata</i>).....	12
3.4 Rovnokřídli (<i>Orthoptera</i>).....	12
3.5 Blanokřídli (<i>Hymenoptera</i>).....	12
3.6 Brouci (<i>Coleoptera</i>).....	13
4. OPATŘENÍ PRO UDRŽENÍ, PŘÍPADNĚ ZVÝŠENÍ BIODIVERZITY.....	26
5. ZÁVĚR.....	28
Poděkování.....	28
Literatura.....	29

ZHOTOVITEL:

David Číp

ČSOP JARO, Národní 83, 551 01 Jaroměř

tel.+ 420 603 847 189, e-mail: coracias@seznam.cz

v roce 2013

skupiny pavoukovci (*Arachnida*), motýli (*Lepidoptera*), vážky (*Odonata*), rovnokřídli (*Orthoptera*) a blanokřídli (*Hymenoptera*)

Mgr. Tomáš Kopecký

Mánesova 712, 500 02 Hradec Králové

e-mail: kopido@seznam.cz

v roce 2013

skupina brouků (*Coleoptera*)

Pro potřeby plánu péče o PP Cidlinský hřeben v roce 2017 ze zpráv výše uvedených autorů sestavil, doplnil a upravil

Mgr. Michal Gerža

Sedloňov 133, 517 91 Deštné v Orlických horách

e-mail: gerzamichal@centrum.cz

1. ÚVOD

Přírodní památka Cidlinský hřeben byla doposud souborně z hlediska fauny brouků (*Coleoptera*) zkoumána jen v roce 1996 (Mrkáček et Vysloužil 1997). Práce uvádí jen strohý inventarizační seznam, bez přesné lokalizace, data sběru, uložení vzorků a determinátora. Také udávaný výskyt některých druhů vzbuzuje pochybnosti o správnosti determinace a i některé komentáře jsou poplatné míře tehdejšího poznání. Nejednoznačnost dat znamená, že tato jsou bohužel dnes nerevidovatelná. Zásadní je, že v úvodu seznamu je zmínka, z které je patrné, že průzkum neprobíhal jen na území PP Cidlinský hřeben, ale i v okolí severněji položeného pramene řeky Cidliny a takzvaného Jezírka pod Tábořem, jež je také zvláště chráněným územím (PP Jezírko pod Tábořem). Vzhledem k tomu nelze jednotlivé nálezy přesně lokalizovat a tak lze tento seznam považovat pouze za orientační. Mrkáček s Vysloužilem (1997) se také věnovali skupině ploštic (*Heteroptera*). Skupinám blanokřídlých (*Hymenoptera*), pavoukocům (*Arachnida*), motýlům (*Lepidoptera*), vážkám (*Odonata*) a rovnokřídlým (*Orthoptera*) se na území PP Cidlinský hřeben patrně dosud systematictěji nevěnoval.

Jihovýchodně od lokality na navazujícím Kyjském hřbetu a okolí byl v roce 2010 proveden kvalitní výzkum M. Mikátem (*Coleoptera* a *Lepidoptera*), který může sloužit pro doplnění širšího poznání fauny těchto dvou skupin okolí.

Cílem průzkumu bylo provést základní faunistický průzkum bezobratlých, zhodnotit stávající management přírodní rezervace a navrhnout jeho úpravu ve vztahu k cílovým skupinám.

Důraz byl kladen zejména na brouky a denní a noční motýly, ostatní skupiny bezobratlých byly z časových důvodů sledovány jen orientačně (*Arachnida*, *Hymenoptera*, *Odonata*, *Orthoptera*). V případě brouků byl výzkum vzhledem k charakteru místa zaměřen především na faunu saproxylofágních brouků. PP Cidlinský hřeben byla navštěvována od jara do podzimu roku 2013 v intervalech tak, aby bylo postihnuto co nejrozsáhlejší spektrum sezónních výskytů cílových skupin.

2. MATERIÁL A METODY

Sledována bylo jak území vlastní přírodní památky Cidlinský hřeben (obr. 1), tak i území, jež je součástí širěji vymezené evropsky významné lokality Kozlov – Tábor na území Královéhradeckého kraje (obr. 2) – zejména pak okraje lesních porostů a travnaté biotopy jižně od železniční trati. Zoologický průzkum probíhal během několika kontrol v jarním, letním a podzimním období roku 2013. Bohužel jarní období bylo pro průzkumy krajně nevhodné pro trvalou nepřízeň počasí a velkou četnost srážek, případně naopak příliš vysoká vedra, při kterých jsou i mnozí bezobratlí méně aktivní než za průměrného počasí.

Při průzkumech byly používány obvyklé metody:

Individuální sběr - na vegetaci a květech rostlin, na různých houbách, zejména dřevních. Lov pod odchlíplou kůrou mrtvých stromů, sběr pod kládami, větvemi, kameny. Vizuální nebo fotografická dokumentace aktivujících jedinců.

Prosev substrátu a jeho xeroeklece - prosev různých substrátů, např. detrit u pat stromů, detrit z mechových porostů, prosev návějí listí u klád, pod kupami větví a jejich následná xeroeklece v xeroeklektorech = vybírání hmyzu z prosátého substrátu pomocí jeho prosychání.

Osmyk vegetace - bylinných společenstev; lesního podrostu.

Oklep vegetace - oklep hmyzu (do sklepače) ze stromů, keřů, suchých větví apod.

Akusticky - poslechem stridulace při procházení terénu.

Malaiseho past – nárazová past využívající strategii pohybu hmyzu.

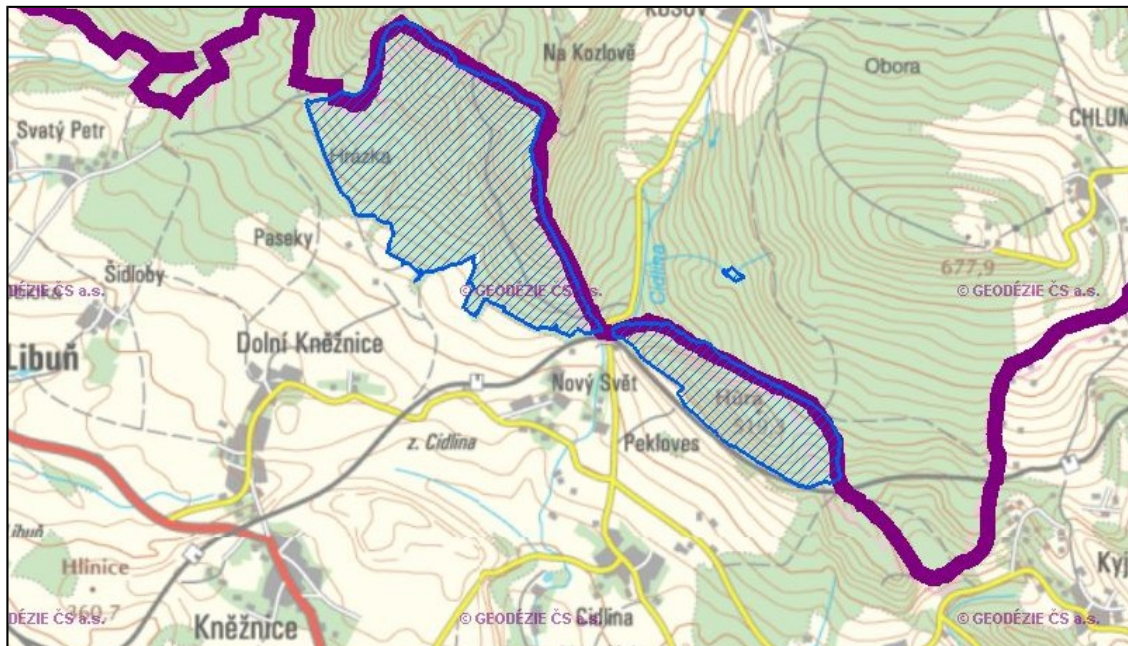
Noční sběr - Individuální sběr hmyzu s noční aktivitou na mrtvých stromech a dřevních houbách, noční oklep a osmyk.

Odchyt u světelného zdroje - odchytávání a vizuálně pozorování u světelného zdroje (směsná výbojka Philips 160 W)

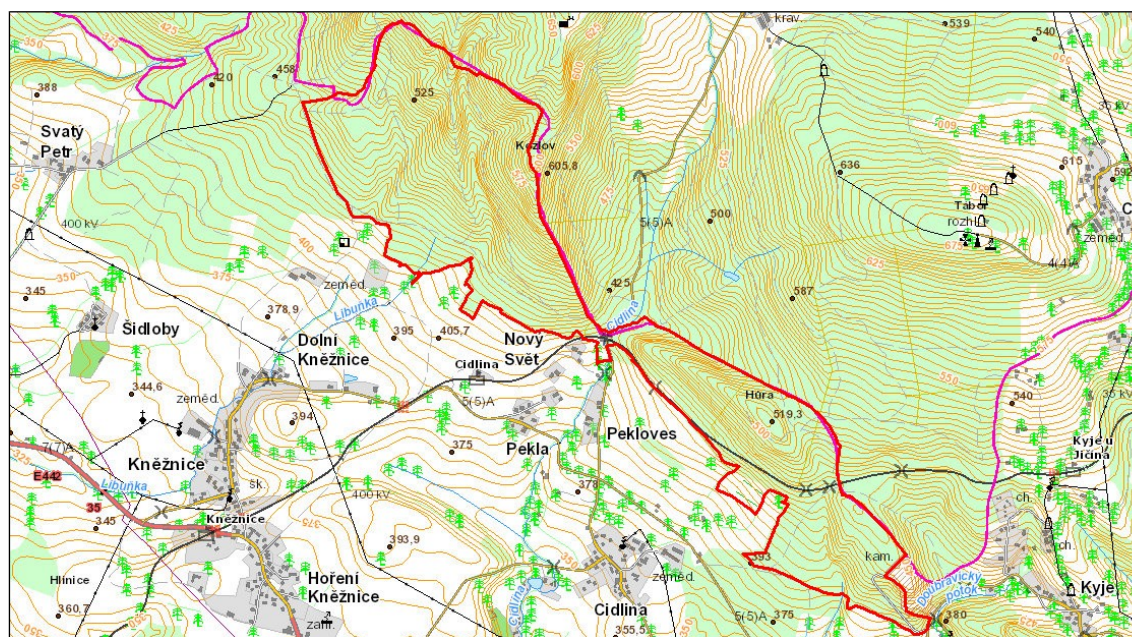
Bionomická dokumentace - Při průzkumu byla prováděna fotodokumentace biotopů, živých rostlin a hub a byly zaznamenávány detailní bionomické charakteristiky sběru významných druhů.

Uložení dokladového materiálu – dokladové exempláře brouků byly standardně vypreparovány např. dle (Novák, 1969) a pokud to bylo nutné, tak byly z determinačního důvodu vypreparovány jejich pohlavních orgány. Exempláře jsou uloženy ve sbírce sběratelů.

Determinace - Na determinaci se podíleli, kromě autora, externí specialisté. Latinské názvosloví brouků druhů je použito dle publikace (Jelínek 1993) s doplněním pozdějších taxonomických změn z novější literatury.

Obr. 1: PP Cidlinský hřeben

Obr. 2: širěji vymezené evropsky významné lokality Kozlov – Tábor na území Královéhradeckého kraje

3. VÝSLEDKY

3.1 PAVOUKOVCI (*ARACHNIDA*)

Orientačním průzkumem byly zjištěny prozatím jen běžné druhy, které žijí pod kameny či kůrou odumírajících stromů (*Segestria senoculata*, *Malthonica ferruginea*, *Amaurobius fenestralis*, *Scotophaeus scutulatus*) a další druhy.

Přehled zjištěných druhů:

běžník zelený (*Diaea dorsata*)
běžník kopretinový (*Misumena vatia*)
cedivka podkorní (*Amaurobius fenestralis*)
křížák čtyřskvrnný (*Araneus quadratus*)
křížák obecný (*Araneus diadematus*)
křížák skvostný (*Aculepeira ceropegia*)
skálovka domácí (*Scotophaeus scutulatus*)
listovník (*Philodromus* sp.)
lovčík hajní (*Pisaura mirabilis*)
pokoutník stájový (*Malthonica ferruginea*)
segestra podkorní (*Segestria senoculata*)

3.2 MOTÝLI (*LEPIDOPTERA*)

Většina druhů denních i nočních motýlů je vázána na otevřené, zejména travnaté biotopy. Těch pochopitelně ve zvláště chráněném území tohoto typu příliš mnoho není. Místa s největší diverzitou představovaly proto travnaté plochy v ochranném pásmu přírodní památky (okraje železniční trati a mozaika luk jihovýchodně od PP pod železniční tratí). Tyto travnaté biotopy jsou však většinou využívány dosti intenzivně (seč min. dvakrát ročně), což většině druhů motýlů příliš nevyhovuje. Místa, která jsou od seče ušetřena, zase pro změnu nejsou obhospodařována vůbec a jsou tak dosti degradovaná. Až na některé nejcennější lesní partie je navíc i celá řada zdejších lesních porostů tvořena nevhodnou dřevinnou a věkovou skladbou. Lesní porosty jsou z hlediska potřeb většiny motýlů příliš vysoké a husté a tím málo prosvětlené.

Z výše uvedených důvodů se mi zde podařilo prokázat většinou jen běžné druhy denních motýlů, které jsou schopné snášet podmínky na ekologicky málo vyhraněných stanovištích. Celkem bylo nalezeno pouze 20 druhů. Navíc jejich abundance nebyla ani na otevřených

biotopech ve srovnání s jinými lokalitami nijak závratná – spíše až podprůměrná. Přímo na území stávající přírodní památky se vyskytuje jen několik málo druhů a to navíc výhradně na světlínách, pasekách, lesních okrajích či podél cest. Jednalo se konkrétně o druhy jako bělásek řepkový (*Pieris napi*), bělásek řeřichový (*Anthocharis cardamines*), žluťásek řešetlákový (*Gonopteryx rhamni*), modrásek krušinový (*Celastrina argiolus*), babočka paví oko (*Inachis io*), babočka bílé C (*Polygonia C-album*), babočka sítkovaná (*Arachnia levana*), babočka osiková (*Nymphalis antiopa*), perleťovec stříbropásek (*Aphantia paphia*) a okáč pýrový (*Pararge aegeria*), který dokáže ze všech výše uvedených druhů nejlépe snášet zastíněná stanoviště.

Na otevřenějších místech zpravidla již mimo vlastní PP (zejména JV úpatí vrchu Hůra a v okolí železniční trati) se kromě výše uvedených druhů přidali místy ještě modrásek jehlicový (*Polyommatus icarus*), babočka kopřivová (*Aglais urticae*), babočka admirál (*Vanessa atalanta*), babočka bodláková (*Vanessa cardui*), okáč poháňkový (*Coenonympha papia*), okáč bojínkový (*Melitaea galatea*), okáč luční (*Maniola jurtina*) a soumračník metlicový (*Thymelicus sylvestris*).

Jediným zajímavějším druhem denního motýla je tak pouze nález modráska očkovaného (*Maculinea telejus*), což je druh, jehož výskyt v této oblasti nebyl dosud znám. Na druhou stranu se však pravděpodobně jednalo jen o zálet, neboť i přes intenzivní hledání se mi nepodařilo najít více exemplářů než jeden, a navíc se mi v okolí nálezu nepodařilo ani nikde zjistit živnou rostlinu, kterou je krvavec toten (*Sanquisorba officinalis*). Modrásek očkovaný byl nalezen v ochranném pásmu nedaleko železničního viaduktu, který křížuje silniční komunikaci z Cidliny směrem k Lomnici nad Popelkou.

Za zmínku stojí ještě početnější populace ostruháčka švestkového (*Satyrium pruni*). Nejedná se sice ani o zvláště chráněný druh či druh z červeného seznamu, ale ve východních Čechách je jeho výskyt spíše lokálního charakteru. Je vázaný na porosty trnky obecné (*Prunus spinosa*), případně slivoně švestky (*Prunus domestica*), okolo kterých vytváří malé kolonie. Vyskytuje se jak v komplexu mezofilních luk v jihovýchodní části úpatí vrchu Hůra, tak i na otevřenějších stanovištích podél trati, případně podél jižního okraje přírodní památky.

Přehled zjištěných druhů motýlů s denní aktivitou:

babočka admirál (*Vanessa atalanta*)
babočka bílé C (*Polygonia C-album*)
babočka bodláková (*Vanessa cardui*)
babočka kopřivová (*Aglais urticae*)
babočka osiková (*Nymphalis antiopa*)
babočka paví oko (*Inachis io*)
babočka sítkovaná (*Arachnia levana*)

bělásek řepkový (*Pieris napi*)
bělásek řeřichový (*Anthocharis cardamines*)
modrásek jehlicový (*Polyommatus icarus*)
modrásek krušinový (*Celastrina argiolus*)
modrásek očkovaný (*Maculinea telejus*)
okáč bojínkový (*Melitaea galatea*)
okáč luční (*Maniola jurtina*)
okáč poháňkový (*Coenonympha papia*)
okáč pýrový (*Pararge aegeria*)
ostruháček švestkový (*Satyrium pruni*)
perleťovec stříbropásek (*Aphantia paphia*)
soumračník metlicový (*Thymelicus sylvestris*)
žlutásek řešetlákový (*Gonopteryx rhamni*)

Z nočních motýlů bylo zjištěno celkem 109 druhů. Jejich přehled je níže.

adéla zdobená (*Adela croesella*)
bekyně mniška (*Lymantria monacha*)
bekyně zlatořitná (*Euproctis chrysorrhoea*)
bělokřídlec třešňový (*Lomographa bimaculata*)
blýskavka mramorovaná (*Phlogophora meticulosa*)
blýskavka ostružiníková (*Euplexia lucipara*)
bourovec borový (*Dendrolimus pini*)
bourovec ostružiníkový (*Macrothylacia rubi*)
bourovec trávový (*Euthrix potatoria*)
cípokřídlec šťovíkový (*Timandra comae*)
černopáska kakostová (*Pyrrhia umbra*)
drsnokřídlec březový (*Biston betularius*)
hranostajník bukový (*Stauropus fagi*)
hřbetozubec běloskvrnný (*Phoesia gnoma*)
hřbetozubec březový (*Notodonta dromedarius*)
hřbetozubec dvoubarvý (*Leucodonta bicoloria*)
hřbetozubec osikový (*Pheosia tremula*)
hřbetozubec tmavý (*Notodonta torva*)
hřbetozubec vrbový (*otodonta ziczac*)
jetelovka hnědá (*Euclidia glyphica*)
kovolessklec šedivkový (*Diachrysia chrysitis*)
krásněnka pařezová (*Harpella forcicella*)
kropenatec jetelový (*Chiasmia clathrata*)
lískovnice šedá (*Colocasia coryli*)

lišaj borový (*Sphinx pinastri*)
lišaj svízelový (*Hyles galii*)
lišaj šeříkový (*Sphinx ligustri*)
lišaj topolový (*Laothoe populi*)
lišaj vrbkový (*Deilephila elpenor*)
lišejnice šedá (*Laspeyria flexula*)
lišejníkovec černý (*Atolmis rubricollis*)
lišejníkovec vroubený (*Eilema complana*)
lišejníkovec žlutokrajný (*Eilema depressa*)
lišejníkovec žlutý (*Eilema sororcula*)
můřice bělopásná (*Habrosyne pyritoides*)
můřice očkovaná (*Thyatira batis*)
obaleč javorový (*Acleris forsskaleana*)
obaleč lískový (*Pandemys corylana*)
osenice čekanková (*Ochropleura plecta*)
osenice čené C (*Xestia c-nigrum*)
osenice hajní (*Anaplectoides prasina*)
osenice obecná (*Xestia ditrapezium*)
osenice rulíková (*Xestia baja*)
osenice šťovíková (*Noctua pronuba*)
osenice velká (*Eurois occulta*)
osenice vykřičníková (*Agrotis exclamationis*)
osenice žlutavá (*Axylia putris*)
pernatuška trnková (*Pterophorus pentadactylus*)
píd'alka zimní (*Operophtera brumata*)
plavokřídlec bledoskvrný (*Mythimna ferrago*)
plavokřídlec skořicový (*Mythimna conigera*)
přástevník máťový (*Spilosoma lubricidea*)
přástevník medvědí (*Arctia caja*)
přástevník šťovíkový (*Phragmatobia fuliginosa*)
různorožec jedlový (*Deileptenia ribeata*)
různorožec orlíčkový (*Ectropis crepuscularia*)
různorožec ovocný (*Hypomecis punctinalis*)
různorožec vrbový (*Alctis repandata*)
různorožec černopásý (*Alctis bastelbergeri*)
sklepnice obecná (*Scoliopteryx libatrix*)
skvrnopásník brslenový (*Ligdia adustata*)
skvrnopásník jilmový (*Abraxas sylvatus*)
skvrnopásník lískový (*Lomaspilis marginata*)
slimákovec dubový (*Apoda limacodes*)
srpokřídlec bukový (*Watsonalla cultraria*)

srpokřídlec dubový (*Watsonalla binaria*)
srpokřídlec vrbový (*Drepana falcataria*)
stužkonoska švestková (*Catocala fulminea*)
světlokřídlec luční (*Siona lineata*)
šedavka kroužkovaná (*Oligia strigilis*)
šedavka třeslicová (*pamea scolopacina*)
šípověnka dubová (*Mona alpinum*)
šípověnka ptáčízobová (*Craniophora ligustri*)
šípověnka šťovíková (*Acronicta rumicis*)
šípověnka z okruhu š.olšové (*Acronicta* sp.)
štětconoš ořechový (*Caliteara pudibunda*)
štětconoš trnkový (*Orgyia antiqua*)
travařík stříbroskvrnný (*Catantaria permutatella*)
trávníčka luční (*Rivula sericealis*)
vztyčnořitka lipová (*Phalera bucephala*)
zavíječ (*Conobathra tumidana*)
zavíječ (*Ecpyrrhorrhoe rubiginalis*)
zavíječ (*Sciota fumella*)
zavíječ kopřivový (*Pleuroptya ruralis*)
zavíječ smrkový (*Dioryctria abietella*)
zavíječ šiškový (*Assara terebrella*)
zavíječ trnkový (*Udea prunalis*)
zavíječ zahradní (*Eurrhyncha hortulana*)
zavíječ zlatoskvrnný (*Pyrausta aurata*)
zejkovec dubový (*Ennomos erosaria*)
zejkovec lesní (*Crocallis elinguaris*)
zejkovec řešetlákový (*Selenia dentaria*)
zejkovec trnkový (*Angerona prunaria*)
zelenavka dubová (*Trisateles emortualis*)
zelenice buková (*Pseudoips prasinana*)
zelenoplášťík březový (*Geometra papilionaria*)
zelenoplášťík trnkový (*Hemithea aestivaria*)
zobonosec kopřivový (*Hypena proboscidalis*)
zubočárník borůvkový (*Dysstroma truncata*)
zubočárník hnědohlavý (*Ecliptopera silaceata*)
zubočárník hnědoskvrnný (*Carathoe cuculata*)
zubočárník obecný (*Epirrhoe alternata*)
zubočárník povázkový (*Epirrhoe tristata*)
zubočárník prvosenkový (*Xanthorrhoe quadrifasciata*)
zubočárník rožcový (*Euphyia biangulata*)
zubočárník zelený (*Colostygia pectinataria*)

zubočárník žlutohlavý (*Ecliptopera capitata*)
žlutokřídlec čtverotečný (*Idaea biselata*)
žlutokřídlec kručinkový (*Idaea aversata*)

Komentář k zajímavějším druhům:

Zavíječ (*Conobathra tumidana*)

Méně běžný, bioindikační druh vázaný na lesní biotopy na teplejších stanovištích.

Zavíječ (*Ecpyrrhorhoe rubiginalis*)

Ve střední Evropě dosti lokální světlinový druh, může obývat i křovinaté formace a okraje lesů.

Lišaj svízellový (*Hyles gallii*)

Jedná se o druh uvedený v Červeném seznamu ohrožených bezobratlých (FARKAČ & al. 2005) a to konkrétně v kategorii „Zranitelný“ (VU). Spíše nehojně se vyskytující lišaj, který je vázaný na lesní okraje, náspy, paseky či louky. Využívá se na vrbovkách, svízlech a netýkavkách.

Zubočárník žlutohlavý (*Ecliptopera capitata*)

Lokální druh přirozených podmáčených a vlhkých listnatých lesů který je potravně vázán na netýkavku nedůtklivou (*Impatiens noli-tangere*).

Hřbetozubec tmavý (*Notodonta torva*)

Všude velmi lokální a vzácný druh. Je vázaný na vlhké listnaté i vysloveně lužní lesy, paseky, mokřady a jejich okraje. Vývoj probíhá na křovitých i stromových topolech, eventuelně osikách.

Hřbetozubec dvoubarvý (*Leucodonta bicoloria*)

V ČR i SR lokální a málo běžný druh vázaný na zachovalejší listnaté lesy či mokřady a vrchoviště. Potravně je vázaný na břízu, vzácněji na dub, lípu či topol.

Stužkonoska švestková (*Catocala fulminea*)

Mizející druh vázaný na teplomilné stráně, ovocné sady, lesní okraje či křovinaté formace. Vývoj probíhá zejména na trnkách a švestkách, případně i na hrušni, hlohu a dalších dřevinách.

Lišejníkovec čtveroskvorný (*Lithosia quadra*)

Jedná se o druh uvedený v Červeném seznamu ohrožených bezobratlých (FARKAČ & al. 2005) a to konkrétně v kategorii „Zranitelný“ (VU). Je vázaný na zejména starší listnaté i smíšené

lesní porosty, kde se vyvíjejí na stromových lišejnících, případně se stávají dravé a (při gradaci bekyně mnišky napadají její housenky). Lokální, byť se možná v posledních letech mírně šíří.

3.3 VÁŽKY (*ODONATA*)

Ve sledovaném území se nenalézají biotopy, které by byly vhodné pro vývoj vážek. Jediným druhem, který se podařilo nalézt, byla vážka rudá (*Sympetrum sanguineum*), kterou je možné vzácněji zastihnout v okolí vodního toku Cidlina u železničního viaduktu nad silnicí.

3.4 ROVNOKŘÍDLÍ (*ORTHOPTERA*)

Orientačním průzkumem bylo zaznamenáno pouze několik běžnějších druhů. Většina druhů je vázaná na komplex luk na jihovýchodním úpatí kopce Hůra mimo vlastní PP, s kobylkou zelenou a šedou se však můžeme setkat i pasekách či podél lesních cest za předpokladu, že jsou tato místa dostatečně osluněná.

Přehled zjištěných druhů:

kobylka šedá (*Pholidoptera griseoptera*)

kobylka zelená (*Tettigonia viridissima*)

saranče čárkovaná (*Stenobothrus lineatus*)

saranče obecná (*Chorthippus parallelus*)

saranče zelená (*Omocestus viridulus*)

saranče zlatozelená (*Euthystira brachyptera*)

3.5 Blanokřídlí (*Hymenoptera*)

Cílený průzkum byl zaměřen na kolonie mravence množivého (*Formica polyctena*). Jednotlivá nadzemní kupovitá hnízda jsou roztroušena na JZ úpatí Kozlova, kde se aktuálně nalézají minimálně 13 hnízd. Jedno z nich bylo razantně poškozeno (zcela rozryté) od prasat divokých (*Sus scrofa*). Je proto otázkou, do jaké míry došlo k poklesu početnosti vlivem zvyšujících se stavů černé zvěře.

V lučním komplexu na JV úpatí Hůry již mimo PP se nalézají populace čmeláka skalního (*Bombus lapidarius*) a pačmeláka panenského (*Bombus vestalis*).

3.6 Brouci (*Coleoptera*)

Z hlediska předmětů ochrany je zde nejvýznamnější skupina saproxylofágních brouků (*Coleoptera*) pro kterou je podstatné, že řada stromů, především buků, dubů, je již ve stáří klimaxu a tedy se v porostu objevují dutiny, vývraty, zlomy a části silných větví starých jedinců na zemi. Minimálně silnou fragmentaci původních lesů v minulosti potvrzuje charakter a stáří dnešních porostů i ochuzené spektrum nelétavých forem saproxylofágů. Starší porosty, spíše jen postupně zapojené solitéry (buky, duby, habry) nalezneme na hřebeni Kozlova a Hůry. Ostatní teplomilné listnaté (dubohabřina), místy smíšené (dub, buk, habr, javor, jasan, bříza, třešeň, borovice, smrk atd.) porosty na jižních svazích obou vrchů jsou zjevně mladší, nicméně vykazují již drobné enklávy s přirozeným pralesním rozpadem. Na některých místech (Hůra) je i poměrně bohatý lesní podrost s vzácnějšími druhy, jako je např. okrotice dlouholistá, lilie zlatohlavá, nebo medovník velkokvětý.

Z významných druhů byl v přírodní památce Cidlinský hřeben hlášen (Mrkáček et Vysloužil 1997) v ČR chráněný zdobenec *Gnorimus nobilis* (LINNAEUS, 1758). Relevantnost výskytu není možné ověřit, nicméně dle charakteru místa je ho možné označit za pravděpodobný. Při průzkumu bylo v celém širěji vymezeném území nalezeno **devět** druhů zařazených v Červeném seznamu (Farkač, Král & Škorpík 2005): vzácná zobonoska původních listnatých lesů *Chonostropheus tristis* (Fabricius, 1794) – (NT); saproxylofágní nosatci *Trachodes hispidus* (Linné, 1758) - (NT), *Rutera hypocrita* (Boheman, 1837) – (NT) a *Acalles fallax* Boheman, 1844 – (NT), jejichž larvy žijí v mrtvých větvičkách listnáčů a dospělci se živí tvrdohoubami na jejich povrchu; dravý (larva) kovařík žijící v mechém porostlé kůře silných stromů *Calambus bipustulatus* (Linné, 1767) – (NT); mykofág *Conopalpus testaceus* (Olivier, 1790)– (VU) a vzácný lesknáček *Ipedia binotata* Reitter, 1875 – (VU) žijící na starých stromech a pahýlech porostlých houbami v původních porostech pralesního charakteru; nelétavá světluška vázaná na drobné *Phosphaenus hemipterus* (Geoffroy, 1762) – (VU) a velmi vzácný dřepčík nalezený na loukách v JV části pod vrchem Hůrou *Sphaeroderma rubidum* Graells, 1853 – (CR). Spektrum nalezených vzácných saproxylofágních druhů brouků (*Coleoptera*), predikuje pravděpodobnou, částečnou nepřerušenu kontinuitu smíšeného lesa (*Acalles*, *Acallocrates*) a jeho současnou kvalitu klimaxu s prvky pralesního rozpadu (*Conopalpus*, *Calambus*, *Ipedia*).

VÝZNAMNÉ NÁLEZY BROUKŮ (COLEOPTERA):

Druhy chráněné dle vyhlášky MŽP 395/1992 a její změny 175/2006:

Gnorimus nobilis (LINNAEUS, 1758)

Brouk z čeledi *Scarabaeidae*. Larva prodělává vývoj v trouchu starých stromů. S dospělci je možné se setkat při jejich žíru na různých květech od jara do léta. Dříve nevzácný druh po celém území v místech zachovalých lesů, dnes mizí z krajiny. Od nížin do podhůří hor.

Rozšíření: Téměř celá Evropa, Blízký východ.

Ve své práci jej uvádí (Mrkáček et Vysloužil 1997), ač není zřejmé, zda byl nalezen přímo v PP, je zde výskyt možný?

Druh chráněný dle vyhlášky MŽP 395/1992 a její změny 175/2006

Při výzkumu nenalezen.

Druhy zařazené do Červené knihy živočichů ČR (FARKAČ, KRÁL & ŠKORPÍK 2005)

Chonostropheus tristis (Fabricius, 1794)

Brouk (zobonoska) z čeledi *Rhynchitidae*. Larvy se živí, podobně jako u jiných příbuzných druhů v samičí svinutých listech živné rostliny. Monofág na *Acer pseudoplatanus*. Dospělci se objevují od května do počátku července.

Rozšíření: V západní, střední a východní Evropě (Fauna Europaea, 2011). V ČR Je nalézán ojedinele od nížin do hor.

Červená kniha ČR – téměř ohrožený – near threatened (NT) (Farkač, Král & Škorpík 2005)

Exemplář nalezen při oklepu živné rostliny na úpatí vrchu Hůra.

Ruteria hypocrita (Boheman, 1837) nosatec

Brouk z čeledi *Curculionidae*. Vytváří se ve dřevě odumřelých větví listnáčů, které leží po opadu na zemi. Obvykle je možné jej najít na spodu větví a v prosevech v jejich okolí. Obecně jsou druhy rodu *Trachodes* a *Ruteria* bioindikátory původních lesních porostů.

Rozšíření: Západní a střední Evropa (Fauna Europaea, 2011). V ČR je nalézán ojediněle až hojně.

Červená kniha ČR – téměř ohrožený – near threatened (NT) (Farkač, Král & Škorpík 2005)

Exempláře nalézány při oklepu mrtvých bukových větví ležících na zemi, nebo v noci na kmenech stromů na úpatí Kozlova, Hůry i v přechodovém lemu mezi lesem a loukami na úpatí Hůry.

Acalles fallax Boheman, 1844

Brouk z čeledi *Curculionidae*. Dospělci (na povrchu) i larvy (uvnitř) mrtvých větviček listnatých stromů prorostlých dřevními houbami. Dospělci aktivují v podvečer a v noci.

Rozšíření: Od západní po východní Evropu, Blízký východ. V ČR žije ojediněle v nížinách a pahorkatinách.

Červená kniha ČR - téměř ohrožený near threatened (NT) (Farkač, Král & Škorpík 2005)

Nalezen při oklepu suchých větví buku ležících na zemi na dolním úpatí Kozlova.

Trachodes hispidus (Linnaeus, 1758) nosatec

Brouk z čeledi *Curculionidae*. Vytváří se ve dřevě suchých větví listnáčů, obvykle buku, spíše neležících přímo na zemi, ale např. v různých kupách (Reitter 1916). Obvykle je možné jej najít na spodu větví buku a v prosevech v jejich okolí. Patří mezi bioindikátory původních lesních porostů.

Rozšíření: Od Británie, přes severní a střední Evropu po Balkán, na jihu Evropy chybí (Fauna Europaea, 2011). V ČR je nalézán ojediněle až hojně v celém území, ale obvykle pouze v lesních biotopech přirozeného složení a původu. Nalézán obvykle při oklepu nízko nad zemí ležících suchých větvích buku, habru, dubu apod..

Červená kniha ČR – téměř ohroženy – near threatened (NT) (Farkač, Král & Škorpík 2005)

Nalézán při oklepu nízko položených suchých větví buků a dubů.

Calambus bipustulatus (Linné, 1767) kovařík

Brouk z čeledi *Elateridae*. Larvy žijí v kůře a mechu kmenů starých listnatých stromů, kde pronásledují drobný hmyz. Dospělce je možné nalézt od podzimu pod šupinkami kůry, nebo na jaře při noční aktivitě na stromech.

Rozšíření: Ostrůvkovitě v celé Evropě po Dálný východ (Fauna Europaea, 2011). V ČR žije roztroušeně a ojediněle v nížinách a pahorkatinách.

Červená kniha ČR - téměř ohrožený near threatened (NT) (Farkač, Král & Škorpík 2005)

Nalezen v noci na dubu v přechodovém lemu dolního okraje lesa na úpatí Hůry nedaleko luk.

Conopalpus testaceus (Olivier, 1790) – lenec

Brouk z čeledi *Melandryidae*. Žije ve starých listnatých lesích v nížinách a v podhůří. Dvouletá larva žije v bílé houbově prorostlém dřevě vrcholových partií dubů a buků. Je nalézán od května na kvetoucích stromech, např. na hlohu, dubu, nebo při oklepu houbami porostlých suchých větví. Má spíše soumráčnou aktivitu a létá na světlo.

Rozšíření: Belgie, Bosna a Hercegovina, Británie, Česko, Dánsko, Francie, Chorvatsko, Německo, Itálie, Litva, Maďarsko, Nizozemí, Norsko, Polsko, Rakousko, Rumunsko, střední a jižní Rusko, Řecko, Slovensko, Švédsko, Ukrajina (Fauna Europaea, 2011). V ČR po celém území v teplých oblastech.

Červená kniha ČR – zranitelný VU (Farkač, Král & Škorpík 2005)

Nalézán v noci na mohutných dubech a bucích na vrchu Kozlov.

Phosphaenus hemipterus (Geoffroy, 1762) - světluška

Brouk z čeledi *Lampyridae* – světluškovití. Jeden z našich tří druhů světlušek, který nemá výrazný pohlavní dimorfismus jako ostatní druhy, tedy obě pohlaví mají rudimentální krovky a nelétají. Larvy i dospělci žijí v zachovalých lesích od nížin do hor (obvykle v podhůří), kde pronásledují drobné plže, kterými se živí.

Rozšíření: Západní, střední, část severní a jižní Evropy, střední Rusko (Fauna Europaea, 2011). V ČR řídký v zachovalých lesích.

Červená kniha ČR – zranitelný VU (Farkač, Král & Škorpík 2005)

Nalézán v noci na patách stromů na vrchu Kozlov, při pronásledování potravy.

Ipidia binotata Reitter, 1875 – lesknáček

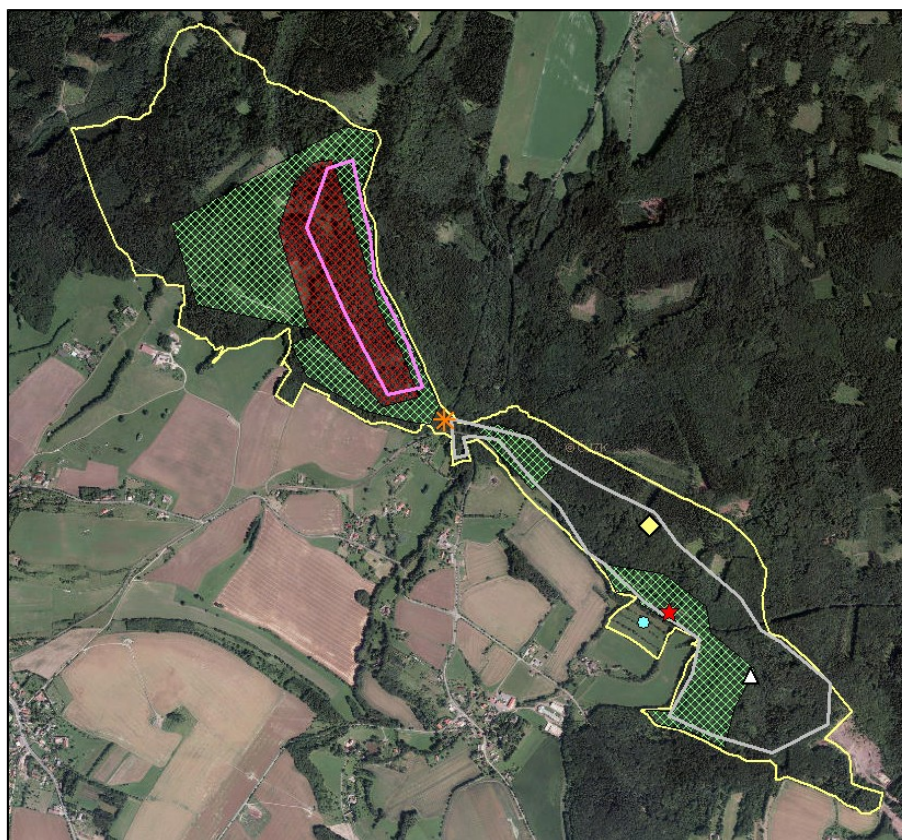
Brouk z čeledi *Nitidulidae* – lesknáčkovití. Vzácný druh, který žije velmi řídce v původních bučinách pralesního typu, spíše od podhůří do hor. Vytváří se a žije různými plodnicemi hub a myceliem pod kůrou a v trouchu mohutných odumřelých stromů (pahýlů). Můžeme ho najít od jara (přezimuje dospělec) do léta ve dne pod kůrou stromů obvykle v okolí mycelia a plodnic, v noci za teplého počasí na stromech a v okolí plodnic z nich vyrůstajících hub. Indikátor původních lesů pralesního typu.

Rozšíření: Ostrůvkovitě, ale prakticky v celém Palearctu (Fauna Europaea, 2011). V ČR vzácný v původních lesích.

Červená kniha ČR – zranitelný VU (Farkač, Král & Škorpík 2005)

Nalezen pod kůrou na mohutném pahýlu buku na svahu Hůry.

Obr. 3: Mapa významných nálezů brouků (*Coleoptera*)

Nálezová databáze brouků (*Coleoptera*)

Vysvětlivky:

Zkratky sběratelů a determinátorů	Jméno, bydliště
TK	Mgr. Tomáš Kopecký (Hradec Králové, Česko)
JK	Jiří Krátký (Hradec Králové, Česko)

EX. - exemplář, observ. - pozoroval, LGT – sběratel, COLL - uloženo ve sbírce, DET – determinátor; Červený seznamu ohrožených druhů České republiky (Bezobratlí) (Farkač, Král & Škorpík 2005) dělí faunu bezobratlých ČR do kategorií sestupně dle míry ohrožení, nalezeny druhy z kategorií: ohrožený - EN, Zranitelný - VU, Téměř ohrožený – NT; Druhy chráněné dle vyhlášky MŽP 395/1992 a její změny 175/2006 - §-O – ohrožený. Významnější druhy jsou v tabulce zvýrazněny.

Nálezová data:

Čeď	Rod, druh	Lokalita	Datum	Ex.	Lgt.	Det	Coll.	Poznámky	Red list CZ
ALLECULIDAE	<i>Allecula morio</i> (FABRICIUS, 1787)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK		
ALLECULIDAE	<i>Allecula morio</i> (FABRICIUS, 1787)	Cidlinský hřeben-Kozlov	24.7.2013	1	TK	TK	TK		
ALLECULIDAE	<i>Mycetochara linearis</i> (ILLIGER, 1794)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	2	TK	TK	TK		
ALLECULIDAE	<i>Prionychus ater</i> FABRICIUS, 1775	Cidlinský hřeben-Kozlov	24.7.2013	1	TK	TK	TK	night trap	
ANOBIIDAE	<i>Hemicoelus fulvicornis</i> (STURM, 1837)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	2	TK	TK	TK		
ANOBIIDAE	<i>Hemicoelus fulvicornis</i> (STURM, 1837)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
ANOBIIDAE	<i>Ptilinus pectinicornis</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK		
ANOBIIDAE	<i>Ptilinus pectinicornis</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		
ANOBIIDAE	<i>Ptilinus pectinicornis</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	2	TK	TK	TK		
ANOBIIDAE	<i>Ptinomorphus imperialis</i> (LINNAEUS, 1767)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK		
BRUCHIDAE	<i>Bruchus atomarius</i> (LINNAEUS, 1761)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	3	TK	TK	TK		
BYTURIDAE	<i>Byturus ochraceus</i> (SCRIBA, 1790)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		
BYTURIDAE	<i>Byturus ochraceus</i> (SCRIBA, 1790)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	2	TK	TK	TK		

Čeleď	Rod, druh	Lokalita	Datum	Ex.	Lgt.	Det.	Coll.	Poznámky	Red list CZ
CANTHARIDAE	<i>Cantharis nigricans</i> (O.MULLER, 1776)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		
CANTHARIDAE	<i>Cantharis nigricans</i> (O.MULLER, 1776)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
CANTHARIDAE	<i>Cantharis cf. obscura</i> LINNAEUS, 1758	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK	female	
CANTHARIDAE	<i>Cantharis pellucida</i> FABRICIUS, 1792	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	2	TK	TK	TK		
CANTHARIDAE	<i>Cantharis rufa rufa</i> LINNAEUS, 1758	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		
CANTHARIDAE	<i>Podabrus alpinus</i> (PAYKULL, 1798)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
CANTHARIDAE	<i>Rhagonycha lutea</i> (O.MULLER, 1764)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK		
CANTHARIDAE	<i>Rhagonycha translucida</i> (KRYNICKY, 1832)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK		
CARABIDAE	<i>Abax parallelepipedus</i> (Piller et Mitterpach., 1783)	Cidlinský hřeben-Kozlov	24.7.2013	1	TK	TK	TK		
CARABIDAE	<i>Bembidion properans</i> (Stephens, 1828)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
CARABIDAE	<i>Carabus glabratus glabratus</i> Paykull, 1790	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK	torzo	
CARABIDAE	<i>Carabus glabratus glabratus</i> Paykull, 1790	Cidlinský hřeben-Kozlov	24.7.2013	1	TK	TK	TK		
CARABIDAE	<i>Carabus hortensis</i> Linnaeus, 1758	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
CARABIDAE	<i>Carabus intricatus intricatus</i> Linnaeus, 1761	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK		observ.	
CARABIDAE	<i>Dromius agilis</i> (Fabricius, 1787)	Cidlinský hřeben-Kozlov	24.7.2013	1	TK	TK	TK		
CARABIDAE	<i>Pseudoophonus rufipes</i> (De Geer, 1774)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK	UV light	
CARABIDAE	<i>Pseudoophonus rufipes</i> (De Geer, 1774)	Cidlinský hřeben-Kozlov	24.7.2013	1	TK	TK	TK	UV light	
CARABIDAE	<i>Pterostichus oblongopunctatus oblongopunctatus</i> (Fabricius, 1787)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
CERAMBYCIDAE	<i>Alosterna tabacicolor tabacicolor</i> (DE GEER, 1775)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		
CERAMBYCIDAE	<i>Alosterna tabacicolor tabacicolor</i> (DE GEER, 1775)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	2	TK	TK	TK		
CERAMBYCIDAE	<i>Anoplodera sexguttata</i> (FABRICIUS, 1775)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	2	TK	TK	TK	více observ.	
CERAMBYCIDAE	<i>Dinoptera collaris</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		
CERAMBYCIDAE	<i>Dinoptera collaris</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
CERAMBYCIDAE	<i>Grammoptera ruficornis</i> (FABRICIUS, 1781)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		

Čeleď	Rod, druh	Lokalita	Datum	Ex.	Lgt.	Det.	Coll.	Poznámky	Red list CZ
CERAMBYCIDAE	<i>Grammoptera ruficornis</i> (FABRICIUS, 1781)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
CERAMBYCIDAE	<i>Leiopus linnei</i> WALLIN, NYLANDER et KVAMME, 2010	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	3	TK	TK	TK		
CERAMBYCIDAE	<i>Leiopus linnei</i> WALLIN, NYLANDER et KVAMME, 2010	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	2	TK	TK	TK		
CERAMBYCIDAE	<i>Leiopus nebulosus</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		
CERAMBYCIDAE	<i>Leiopus nebulosus</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
CERAMBYCIDAE	<i>Rutpela maculata</i> (PODA, 1761)	Cidlinský hřeben-Kozlov	24.7.2013	1	TK	TK	TK		
CERAMBYCIDAE	<i>Stenurella melanura</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Kozlov	24.7.2013	1	TK	TK	TK		
CERYLONIDAE	<i>Cerylon ferrugineum</i> STEPHENS, 1830	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK		
COCCINELIDAE	<i>Adalia decempunctata</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		
COCCINELIDAE	<i>Calvia decemguttata</i> LINNAEUS, 1767	Cidlinský hřeben-Kozlov	24.7.2013	1	TK	TK	TK		
COCCINELIDAE	<i>Calvia quatuordecimguttata</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Kozlov	24.7.2013	1	TK	TK	TK		
COCCINELIDAE	<i>Calvia quatuordecimguttata</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK		
COCCINELIDAE	<i>Coccinella septempunctata</i> septempunctata (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		
COCCINELIDAE	<i>Halyzia sedecimguttata</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		
COCCINELIDAE	<i>Halyzia sedecimguttata</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Kozlov	24.7.2013	1	TK	TK	TK		
COCCINELIDAE	<i>Halyzia sedecimguttata</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	2	TK	TK	TK		
COCCINELIDAE	<i>Propylea quatuordecimpunctata</i> LINNAEUS, 1758	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		
COCCINELIDAE	<i>Propylea quatuordecimpunctata</i> LINNAEUS, 1758	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
COLYDIIDAE	<i>Synchita humeralis</i> (FABRICIUS, 1792)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	3	TK	TK	TK		
CURCULIONIDAE	<i>Acalles fallax</i> Boheman, 1844	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	JK	TK		NT
CURCULIONIDAE	<i>Anthonomus rubi</i> (HERBST, 1795)	Cidlinský hřeben-Kozlov	24.7.2013	1	TK	TK	TK	JK revid	
CURCULIONIDAE	<i>Cionus tuberculatus</i> (SCOPOLI, 1763)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	4	TK	TK	TK	JK revid	
CURCULIONIDAE	<i>Hypera meles</i> (FABRICIUS, 1792)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK	JK revid	

Čeleď	Rod, druh	Lokalita	Datum	Ex.	Lgt.	Det.	Coll.	Poznámky	Red list CZ
CURCULIONIDAE	<i>Hypera subspiciosa</i> (HERBST, 1795)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK	JK revid	
Curculionidae	<i>Chonostropheus tristis</i> (Fabricius, 1794)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK	JK revid	NT
CURCULIONIDAE	<i>Liophloeus tessulatus</i> (O.MULLER, 1776)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK	JK revid	
CURCULIONIDAE	<i>Lixus iridis</i> OLIVIER, 1807	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK	JK revid	
CURCULIONIDAE	<i>Mecinus pyrastrer</i> (HERBST, 1795)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK	JK revid	
CURCULIONIDAE	<i>Phyllobius arborator</i> (HERBST, 1797)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK	JK revid	
CURCULIONIDAE	<i>Phyllobius arborator</i> (HERBST, 1797)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	JK	TK		
CURCULIONIDAE	<i>Phyllobius argentatus</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK	JK revid	
CURCULIONIDAE	<i>Phyllobius argentatus</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	JK	TK		
CURCULIONIDAE	<i>Phyllobius betulinus</i> BECHSTEIN, 1805	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK	JK revid	
CURCULIONIDAE	<i>Phyllobius betulinus</i> BECHSTEIN, 1805	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	JK	TK		
CURCULIONIDAE	<i>Phyllobius calcaratus</i> (FABRICIUS, 1792)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK	JK revid	
CURCULIONIDAE	<i>Phyllobius oblongus</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK	JK revid	
CURCULIONIDAE	<i>Polydrusus sericeus</i> (SCHALLER, 1783)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	JK	TK		
CURCULIONIDAE	<i>Rhinoncus pericarpus</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	JK	TK		
CURCULIONIDAE	<i>Rutera hypocrita</i> (Boheman, 1837)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK	JK revid	NT
CURCULIONIDAE	<i>Rutera hypocrita</i> (Boheman, 1837)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	2	TK	TK	TK	JK revid	NT
CURCULIONIDAE	<i>Rutera hypocrita</i> (Boheman, 1837)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK	JK revid, více observ.	NT
CURCULIONIDAE	<i>Sciaphilus asperatus</i> (BONSDOR., 1785)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	2	TK	TK	TK	JK revid	
CURCULIONIDAE	<i>Sciaphilus asperatus</i> (BONSDOR., 1785)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	2	TK	TK	TK	JK revid	
CURCULIONIDAE	<i>Simo hirticornis</i> (HERBST, 1795)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	JK	TK		
CURCULIONIDAE	<i>Sitona suturalis</i> STEPHENS, 1831	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	7	TK	JK	TK		
CURCULIONIDAE	<i>Stereonychus fraxini</i> (DE GEER, 1775)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK	JK revid	
CURCULIONIDAE	<i>Stereonychus fraxini</i> (DE GEER, 1775)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK	JK revid	
CURCULIONIDAE	<i>Trachodes hispidus</i> (Linné, 1758)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	2	TK	TK	TK	JK revid	NT
CURCULIONIDAE	<i>Trachodes hispidus</i>	Cidlinský	12.6.2013	2	TK	TK	TK	JK revid,	NT

Čeďed'	Rod, druh	Lokalita	Datum	Ex.	Lgt.	Det	Coll.	Poznámky	Red list CZ
	(Linné, 1758)	hřeben-Hůra						více observ.	
DASYTIDAE	Dasytes plumbeus (O.MULLER,1776)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	2	TK	TK	TK		
DASYTIDAE	Dasytes plumbeus (O.MULLER,1776)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	2	TK	TK	TK		
DERMESTIDAE	Trinodes hirtus (FABRICIUS, 1781)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	2	TK	TK	TK		
ELATERIDAE	Athous haemorrhoidalis (FABRICIUS, 1801)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	2	TK	TK	TK		
ELATERIDAE	Athous subfuscus (O.F.MULLER,1767)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
ELATERIDAE	Athous vittatus (FABRICIUS, 1792)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	2	TK	TK	TK		
ELATERIDAE	Athous vittatus (FABRICIUS, 1792)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		
ELATERIDAE	Athous vittatus (FABRICIUS, 1792)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	2	TK	TK	TK		
ELATERIDAE	Calambus bipustulatus (Linné, 1767)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		NT
ELATERIDAE	Dalopius marginatus (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK		
ELATERIDAE	Denticollis linearis (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		
ELATERIDAE	Denticollis linearis (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	3	TK	TK	TK		
ELATERIDAE	Limonius minutus (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	2	TK	TK	TK		
ELATERIDAE	Limonius minutus (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
ELATERIDAE	Melanotus castanipes (PAYKULL, 1800)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	2	TK	TK	TK	desítky observ.	
ELATERIDAE	Melanotus castanipes (PAYKULL, 1800)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		
ENDOMYCHIDAE	Mycetina cruciata (SCHALLER, 1783)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		
ENDOMYCHIDAE	Mycetina cruciata (SCHALLER, 1783)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK		
ENDOMYCHIDAE	Mycetina cruciata (SCHALLER, 1783)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
EROTYLIDAE	Triplax rufipes (FABRICIUS, 1775)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	16	TK	TK	TK		
EROTYLIDAE	Triplax russica (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK		
HOMALISIDAE	Omalysus fontisbellaquei (GEOFFROY,1762)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	2	TK	TK	TK		
HOMALISIDAE	Omalysus fontisbellaquei (GEOFFROY,1762)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		
CHRYSOMELIDAE	Cassida viridis LINNAEUS, 1758	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
CHRYSOMELIDAE	Cryptocephalus moraei	Cidlinský	19.6.2013	2	TK	TK	TK		

Čeďed'	Rod, druh	Lokalita	Datum	Ex.	Lgt.	Det.	Coll.	Poznámky	Red list CZ
	(LINNAEUS, 1758)	hřeben-louky							
CHRYSOMELIDAE	<i>Fastuolina fastuosa</i> (SCOPOLI, 1763)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK	více observ.	
CHRYSOMELIDAE	<i>Chrysomela vigintipunctata</i> (SCOPOLI, 1763)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		
CHRYSOMELIDAE	<i>Lilioceris lillii</i> (SCOPOLI, 1763)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
CHRYSOMELIDAE	<i>Lilioceris merdigera</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
CHRYSOMELIDAE	<i>Orsodacne cerasi</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	2	TK	TK	TK		
CHRYSOMELIDAE	<i>Oulema gallaeciana</i> (HEYDEN, 1870)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK	více observ.	
CHRYSOMELIDAE	<i>Oulema melanopus</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		
CHRYSOMELIDAE	<i>Oulema melanopus</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK	více observ.	
CHRYSOMELIDAE	<i>Smaragdina salicina</i> (SCOPOLI, 1763)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	2	TK	TK	TK		
CHRYSOMELIDAE	<i>Sphaeroderma rubidum</i> Graells, 1853	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		CR
LAGRIIDAE	<i>Lagria atripes</i> MULSANT, 1855	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK		
LAGRIIDAE	<i>Lagria atripes</i> MULSANT, 1855	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
LAGRIIDAE	<i>Lagria hirta</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Kozlov	24.7.2013	1	TK	TK	TK		
LAGRIIDAE	<i>Lagria hirta</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
LAMPYRIDAE	<i>Lamprohiza splendidula</i> (LINNAEUS, 1767)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	2	TK	TK	TK	tisíce observ.	
LAMPYRIDAE	<i>Lampyrís nostiluca</i> (LINNAEUS, 1767)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		
LAMPYRIDAE	<i>Phosphaenus hemipterus</i> (Geoffroy, 1762)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	3	TK	TK	TK		VU
LEIODIDAE	<i>Anisotoma humeralis</i> (FABRICIUS, 1792)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
LYCIDAE	<i>Pyropterus nigroruber</i> (DE GEER, 1774)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	2	TK	TK	TK		
MALACHIIDAE	<i>Malachius bipustulatus</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	3	TK	TK	TK		
MALACHIIDAE	<i>Malachius bipustulatus</i> (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	4	TK	TK	TK	více observ.	
MELANDRYIDAE	<i>Conopalpus testaceus</i> (Olivier, 1790)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK		VU
MELANDRYIDAE	<i>Conopalpus testaceus</i> (Olivier, 1790)	Cidlinský hřeben-Kozlov	24.7.2013	1	TK	TK	TK		VU
MELANDRYIDAE	<i>Orchesia fasciata</i> (ILLIGER, 1798)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK		
MELANDRYIDAE	<i>Orchesia minor</i> WALKER,	Cidlinský	9.7.2013	2	TK	TK	TK		

Čeďed'	Rod, druh	Lokalita	Datum	Ex.	Lgt.	Det	Coll.	Poznámky	Red list CZ
	1837	hřeben-Kozlov							
MELANDRYIDAE	Orchesia undulata KRAATZ, 1853	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK		
MELANDRYIDAE	Orchesia undulata KRAATZ, 1853	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	2	TK	TK	TK		
MORDELLIDAE	Mordellistena neuwaldeggiana (PANZER, 1796)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK		
MORDELLIDAE	Mordellochroa abdominalis (FABRICIUS, 1775)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
MORDELLIDAE	Tomoxia bucephala COSTA, 1854	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	2	TK	TK	TK		
MYCETOPHAGIDAE	Mycetophagus quadripustulatus (LINNAEUS, 1767)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK		
MYCETOPHAGIDAE	Mycetophagus quadripustulatus (LINNAEUS, 1767)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
NITIDULIDAE	Ipedia binotata Reitter, 1875	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		VU
NITIDULIDAE	Pocadius ferrugineus (FABRICIUS, 1775)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	4	TK	TK	TK		
OEDEMERIDAE	Ischnomera cyanea (FABRICIUS, 1787)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
OEDEMERIDAE	Oedemera virescens (LINNAEUS, 1767)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
OEDEMERIDAE	Oedemera femorata (SCOPOLI, 1763)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	2	TK	TK	TK		
OEDEMERIDAE	Oedemera subulata OLIVIER, 1794	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	2	TK	TK	TK		
PTINIDAE	Ptinus rufipes OLIVIER, 1790	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	2	TK	TK	TK		
PYROCHROIDAE	Pyrochroa coccinea (LINNAEUS, 1761)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
PYROCHROIDAE	Schizotus pectinicornis (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK		
PYROCHROIDAE	Schizotus pectinicornis (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
RHIZOPHAGIDAE	Rhizophagus dispar (PAYKULL, 1800)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK		
RHIZOPHAGIDAE	Rhizophagus nitidulus (FABRICIUS, 1798)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK		
SALPINGIDAE	Salpingus planirostris (FABRICIUS, 1787)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	2	TK	TK	TK		
SALPINGIDAE	Salpingus planirostris (FABRICIUS, 1787)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK		
SALPINGIDAE	Vincenzellus ruficollis (PANZER, 1794)	Cidlinský hřeben-Kozlov	24.7.2013	1	TK	TK	TK		
SALPINGIDAE	Vincenzellus ruficollis (PANZER, 1794)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	1	TK	TK	TK		

Čeleď	Rod, druh	Lokalita	Datum	Ex.	Lgt.	Det.	Coll.	Poznámky	Red list CZ
SALPINGIDAE	Vincenzellus ruficollis (PANZER, 1794)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
SCARABAEIDAE	Sinodendron cylindricus (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Kozlov	9.7.2013	4	TK	TK	TK		
SCARABAEIDAE	Sinodendron cylindricus (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	2	TK	TK	TK	více observ.	
SCARABAEIDAE	Sinodendron cylindricus (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-Kozlov	24.7.2013	1	TK	TK	TK	více observ.	
SCRAPTIDAE	Anaspis flava (LINNAEUS, 1758)	Cidlinský hřeben-louky	19.6.2013	1	TK	TK	TK		
TENEBRIONIDAE	Bolitophagus reticulatus (LINNAEUS, 1767)	Cidlinský hřeben-Kozlov	24.7.2013	1	TK	TK	TK		
TENEBRIONIDAE	Bolitophagus reticulatus (LINNAEUS, 1767)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
TENEBRIONIDAE	Corticeus unicolor PILLER, 1783	Cidlinský hřeben-Kozlov	24.7.2013	1	TK	TK	TK		
TENEBRIONIDAE	Corticeus unicolor PILLER, 1783	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	1	TK	TK	TK		
TENEBRIONIDAE	Diaperis boleti (LINNAEUS, 1756)	Cidlinský hřeben-Hůra	12.6.2013	2	TK	TK	TK		

4. OPATŘENÍ PRO UDRŽENÍ, PŘÍPADNĚ ZVÝŠENÍ BIODIVERZITY

Zachování podílu a rozsahu mrtvého dřeva

Pokud jsou některé části sledovaného území něčím opravdu výjimečné v rámci celých východních Čech, pak je to zcela jednoznačně podíl a míra rozsahu i druhová diverzita odumírající a odumřelé dřevní hmoty. Zejména na úpatí Hůry je rozsah listnatého mrtvého dřeva vsutku mimořádný. Největší význam má tato skutečnost zejména pro některé skupiny členovců (zejména brouci), pozitivní vliv má i na další skupiny živočichů. Z tohoto důvodu by proto měl být min. ve stejném rozsahu podíl mrtvého dřeva na lokalitě zachován i do budoucna. A platí to i pro mrtvé akáty, které i přes svůj alochtonní původ představují v tomto stavu už jen pozitivní prvek pro podporu biodiverzity.

Zachování přestálých porostů

Další dosti mimořádnou a cennou záležitostí je přítomnost starých a přestálých porostů, případně některých jedinců zejména listnatých dřevin. Nejlépe jsou tyto porosty vyvinuty na vrcholech Hůry a Kozlova. J a JZ svahy vrchu Kozlov, kde jsou souvislé staré porosty s převahou listnáčů pralesního rázu více méně pouze na hřebeni táhnoucím se od řeky Cidliny po zřícenině hradu Kozlov, v jeho okolí (buk, habr, dub, javor atd.). Jinak jsou fragmenty starších stromů rozptýleny v porostech mladších jedinců (listnaté, smíšené), místy jsou druhotně enklávy produkčních smrčín. Jižní svahy vrchu Hůra, které se táhnou ve východní

části PP od řeky Cidliny k lomu. Porosty jsou věkově i prostorově jednotnější než u části „Kozlov“. Jsou tvořeny středně starou světlou dubohabřinou s bohatým podrostem, místy s enklávami starých buků, na vlhčích místech jasanů, nebo někdy i druhotně sazených smrků. Velmi pozitivní je i fakt, že tyto porosty mají nižší zakmenění než je běžné v hospodářských lesích. Tento biotop je rovněž třeba chránit před nevhodnými zásahy (zejména těžba starých a přestárých stromů, změna druhové skladby).

Z hlediska bezobratlých živočichů lesního prostředí je žádoucí omezit hospodářské zásahy na minimum, s cílem zachovat v porostu přirozené procesy rozpadu a zmlazení. Základem je ponechávání mrtvého dřeva všech možných hospodářských kategorií i druhového spektra in situ. Nebezpečné stromy je možné pokácet a ponechat v místě, také podobně nebezpečné zlomy upravit do 2-3m pahýlů. V případě nutnosti zmlazení porost se doporučuje jej realizovat nanejvýše formou oplocení drobných kotlíků proti okusu zvěří.

Postupná likvidace trnovníku akátu a dalších alochtonních druhů dřevin

V lesních porostech je na mnoha místech vtroušen trnovník akát. Ačkoli se v lesním prostředí nechová akát tak invazivně jako na otevřených heliofilních stanovištích, měl by být postupně odstraňován. Podobné je to i s dalšími druhy alochtonních dřevin (zejména smrk a modřín) a to zejména v nejcennějších jižně exponovaných částech Hůry a Kozlova.

Vliv zvěře

Během podzimních návštěv 2016 byla na lokalitě zjištěna přítomnost stáda nejméně padesáti muflonů (*Ovis musimon*). Alespoň ze zoologického pohledu však prozatím nebyl zaznamenán žádný negativní vliv jejich přítomnosti na zdejší zvířenu, respektive spíše naopak je jejich přítomnost pozitivní. Alespoň částečně totiž imitují v předchozích stoletích široce rozšířenou lesní pastvu a brání přílišnému zahuštění a tím i zastínění lesních společenstev. Pokud není z hlediska přítomnosti muflonů problém z botanického hlediska, tak alespoň ze zoologického pohledu doporučuji početnost muflona zachovat na stávající úrovni.

Podobná situace je i u zdejší spárkaté zvěře. Snad jen u prasete divokého (*Sus scrofa*), u kterého v posledních letech až desetiletích došlo k velké celostátní expanzi, by zde mohlo dojít k negativnímu vlivu na společenstva živočichů, pokud se tomu tak již neděje. Asi nejvíce jsou ohrožené nadzemní hnízdní kupy mravence množivého (*Formica polyctena*) a tím pádem i na tyto kolonie vázaný myrmekofilní hmyz. Z celkem nalezených 13ti kolonií byla minimálně jedna od prasat zcela rozryta.

Obnovení péče o degradované luční porosty na JV úpatí Hůry

Jestliže pro většinu lučních společenstev je alespoň ze zoologického pohledu největší problém s přílišnou intenzitou údržby trvalých travních porostů, tak naopak v případě louky na úpatí Hůry, jež je součástí PP, je naopak problém s dlouhodobou absencí jakékoli údržby či naopak snahami o její umělé zalesnění. Vlivem toho je již celá řada zdejších porostů dosti degradovaná. Na této ploše by bylo žádoucí obnovit péči formou pravidelného kosení a to

v předem stanoveném režimu, který umožní obnovu bohatší luční vegetace a zároveň bude vhodný pro luční faunu.

Snížení intenzity seče lučních porostů na JV úpatí Hůry, již mimo vlastní PP

Strojová a celoplošná seč trvalých travních porostů na JV úpatí Hůry, navíc min. dvakrát za rok většinou bezobratlých živočichů (ale pochopitelně i obratlovců) příliš nevyhovuje. Ostatně se patrně jedná o hlavní důvod zdejší nápadně nízké pestrosti a početnosti společenstev denních motýlů. Ideálním stavem by bylo, když by sice všechny zdejší louky byly v průběhu roku nakonec pokoseny, ale stalo se tomu tak postupně. Např. při první seči by bylo posečeno jen cca 75 % zdejších travních porostů, přičemž zbývající neposečená plocha by byla pokosena až při druhé seči. Během druhé seče by však měla být podobná neposečená plocha (cca 15%) vynechána pro změnu na místech, kde proběhla první seč. Lépe je, když plocha, která je ušetřena seči se skládá z více menších nepokosených plošek, než z jediného neposečeného komplexu. I když i tento stav by bylo možné považovat za úspěch.

Dalším řešením je ponechání cca 10% trvalých travních porostů v daném roce zcela neposečených, přičemž v následujících letech bude tato nepokosená plocha ponechána v jiné části lučního komplexu. A opět je vhodnější více menších plošek než jedna celá, byť i tato varianta je o dost vhodnější než stávající stav.

5. ZÁVĚR

Sledované území tvoří místy degradované, jindy zachovalejší plochy přírodního prostředí. Zatímco pro některé skupiny bezobratlých živočichů (např. vážky) se nejedná o nikterak zásadní plochu, pro jiné (zejména některé druhy motýlů či brouků) představuje i přes všechny negativní změny pořád ještě velmi hodnotnou lokalitu, která si zaslouží adekvátní ochranu. Ta by měla spočívat jednak v ochraně zdejších listnatých lesů a snaze o jejich co největší věkové rozvrstvení a hlavně ochraně starých a přestárlých porostů. Zároveň je vhodné udržovat či podporovat co nejnižší zakmenění. Vhodným, ale druhotným opatřením a z celokrajského pohledu nikoli zcela zásadním opatřením by byla úprava péče o trvalé travní porosty na JV úpatí Hůry.

Závěrem je třeba zdůraznit, že hodnocení entomofauny na základě jednoletého průzkumu je pouze informativní, protože k řádné inventarizaci lokality je obvykle třeba více let.

Poděkování

Autoři děkují všem kolegům, kteří poskytli své údaje a zejména všem determinátorům za odborné určení materiálu.

Literatura

- Fauna Europaea, 2011: Fauna Europaea version 2.4. Web Service available online at <http://www.faunaeur.org>
- ČÍŽEK P., 2006: *Dřepčící (Coleoptera: Chrysomelidae: Alticinae) Česka a Slovenska*. Městské muzeum Nové Město nad Metují. 75 pp (in Czech, English and Germany summary)
- FARKAČ J., KRÁL D. & ŠKORPÍK M. [eds.] 2005: *Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. List of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates*. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, 760 pp.
- CHYTRÝ M., KUČERA T., KOČÍ M. (EDS.), 2001: *Katalog biotopů České republiky*. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha. 307 p.
- JELÍNEK J. (ed.) 1993: Check-list of Czechoslovak Insects IV. (Coleoptera). Seznam československých brouků. *Folia Heyrovskyana*, Suppl. 1: 3–172.
- MIKÁT M. 2010: *Entomologický průzkum navrhované PR Bučiny u Bradlecké Lhoty (Lepidoptera, Coleoptera) v roce 2010*. 21pp. (Unpubl. zpráva z průzkumu)
- MRKÁČEK Z. ET VYSLOUŽIL L. 1997: *Seznam živočichů zjištěných v oblasti chráněného území Cidlinský hřbet a Kozlovský hřeben*. In Tomsa T. et Hladík M., *Plán péče pro chráněné území - přírodní památka Cidlinský hřeben na období 1997–2006*. (unpubl., depon. in Krajský úřad Královéhradeckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, Hradec Králové.)
- NOVÁK K. 1969: *Metody sběru a preparace hmyzu*. Academia, Praha. 243pp.
- QUITT, E. (1971): *Klimatické oblasti Československa*. Academia, *Studia Geographica* 16, GÚ ČSAV v Brně, 73pp.
- REITTER E. 1916: *Fauna Germanica. Die Käfer des Deutschen Reiches V*. K. G. Lutz Verlag (Stuttgart). 343pp.